

Книги Люко Дашвар найбільше читають в Україні! За три роки вони вийшли загальним накладом понад 100 тисяч примірників!

Люко Дашвар — автор творів, які рік у рік здобувають премії та дипломи престижних літературних конкурсів: «Коронація слова», «Книга року» за версією Бі-бі-сі та Всеукраїнського рейтингу. Настала черга Дашвар представити широкій публіці свій четвертий роман, матеріалом до якого послужило саме життя: «Як і всі мої книги, вона про любов, про життя. Можу сказати, що це історія одного нещастя, яке ніколи не могло б стати щастям. Переважно дія відбувається в чотирьох стінах в Києві, на Подолі, але жахів, прикросців, радощів там не менше, ніж у попередніх книгах».

Ось прочитайте це самі. Ось побачите — за одну ніч. Буде боляче, бридко, солодко й дуже добре.

Ольга Терасим'юк

Вражаючий тираж для вітчизняного книговидання. Але цілком зрозумілий: автор пише, та пише добре. Про те, що знає: ніякої «біжунерії» — все по-справжньому.

«Газета по-київськи»

www.trade.bookclub.ua
www.bookclub.ua

ISBN 978-966-14-0917-9

9 789661 409179

Люко Дашвар

МАТИ ВСЕ

Коронація
Слова

Люко
Дашвар

МАТИ
ВСЕ

Від авторки бестселерів, відзначених преміями

Коронація
Слова

КЛУБ
ГІМЕЛНОГО
ДОЗВІЛЛЯ

Не дивно, що твори Люко Дашвар набули такої популярності, що романи її відзначені преміями конкурсів «Коронація слова» та «Книжка року Бі-бі-сі», — з абсурду людського існування авторка зуміла витворити продукт, який користується стійким попитом на читацькому ринку в Україні.

Інформагентство УНІАН

Люко Дашвар є письменницею, книжки якої найбільше читають в Україні, — наклад її книжок склав 110 000 примірників за три роки.

Кореспондент.net

Романи Люко Дашвар мають свого вдячного читача. Він віддає свій голос «грубо й зримо» — грошима, купуючи книжку. Його вибір не випадковий. У цих романах — хороші діалоги, жива мова, точні характеристики, динамічний сюжет, наші реалії...

«Високий замок»

Люко Дашвар

МАТИ ВСЕ

Роман

Від авторки бестселерів, відзначених преміями

*Коронація
слова*

Трете видання

ХАРКІВ **КЛУБ**
2015 **СІМЕЙНОГО**
ДОЗВІЛЛЯ

УДК 821.161.2

ББК 84.4УКР

Д21

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Дизайнер обкладинки *Ольга Рудницька*

Художник *Олександр Маслов*

ISBN 978-966-14-0917-9

- © Чернова І. І., 2010
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», видання українською мовою, 2010, 2013, 2015
- © Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», художнє оформлення, 2010

Передмова

«Візьміть — прочитаєте за одну ніч!» — гаряче прошепотіла мені жінка в книгарні, діставши «з-під поли» одну з книжок Люко Дашвар. І сказала, де в місті лишився ще один примірник іншого її роману. І переказала початок і кінець. І сказала, що не знає, хто той Люко Дашвар такий — «але читається — страшно! Наплачетеся — страшно!»

Я зрозуміла, що стою зараз у сяйві чужої безперечної народної слави — бо саме так вона і виражається, я це знаю напевне.

З того моменту я стала читачем романів Люко Дашвар — і от зараз прочитала оцей, найбільший, теж «за одну ніч». «Мати все», — безперечно, гра слів, яка погано перекладається іншою мовою. Все, що в цій книжці відбувається, погано перекладається взагалі на інший світ. Бо все це може статися лише тут і лише з нами. Я зараз ходжу своїм київським Подолом, де моя домівка, і роззираюся — в якому, цікаво, будинку жили ті жінки, яких оце так помордувало любов'ю? В те, що вони були справжні, я вірю абсолютно. Бо в книжках Люко Дашвар рівно стільки вигадки, скільки ми самі завжди придумуємо про себе і тим живемо. Її історії — лише справжні, такого не придумаєш — бо, якби придумав, це було би дешевою підробкою. Я в це вірю цілковито, бо сама перечитала мільйони листів, написані мільйонами наших українських людей з мільйонами їхніх особистих історій, що скидаються на геніальні романи. І сама зустріла сотні людей із життями, які читаються одним духом за одну ніч! Як я узнала пізніше — Люко Дашвар теж перечитала ті самі мільйони листів і теж перезустрічала усіх тих людей, коли працювала в газеті. І це одразу мені пояснило її химерну уяву і її химерну мову й наблизило. Втім, я бачила Люко Дашвар у своєму житті один-єдиний раз. Просто мені випадково пощастило. Ось так я для себе й вирішила, що уже точно

знаю, хто такий той Люко Дашвар. І можу тепер це сказати тій жінці з книгарні, що, певне, вже тримає під прилавком останній примірник цього нового роману. Це, моя дорогенька, не жінка і не чоловік. Це ім'я, як сама Люко Дашвар пояснила, складене з початкових літер імен тих, кого вона любить. Склеєне до купи так, ніби й справді можна до купи зліпити таку химеру — щоб ті, кого любиш, завжди були одне ціле. І щоб воно, оце ліпливо, ще й жило, і ходило, і довго не розпалося на дрібненькі розбиті серця...

Цей Люко Дашвар майже не з'являється на люди. Бо, певне, після того, як ті люди прочитують її романи, як і оцей, що ви зараз узяли до рук, — вони мали би кидатися жадібно роздивлятися автора, як ніби він перед ними босий і навіть без нічної сорочки. Бо, прочитавши, вони одразу би збагнули — Вона все це знає! Знає, що любов, якою вона є насправді, страшно й стидно буває показати людям, — вона божественна й бридка, вона така болюча, вона із гордої людини робить розчавленого слимака, а чисте ніщо висаджує на трон, вона підносить на самі небеса, щоби скинути тебе звідти, блаженного, у брудну застоюну калюжу й роздивлятися, як тобі любо так умирати, пізнавши ті небеса... Люко Дашвар пише неприкриту правду про наших жінок і чоловіків. Вона зліплює їх до купи в одне неможливе ціле — а кожна жива людина мріє приліпити так до себе «свою половинку», — і цього вистачає на лише одну мить сліпучого й солодкого болю. Вона знає, що оце воно і є — те, заради чого ми все життя мучимося, — омріяне щастя. Але ми того, втім, ніколи не встигаємо втямити й так, порвані пристрастями на ганчір'я, і помираємо, думаючи, що його таки не буває, а тобі лиш усе життя про нього морочили голову...

Я можу помилятися, звісно. Чи може викликати такі почуття масова література? Ну... Я думаю, що така — може. Ось прочитайте це самі. Ось побачите — за одну ніч. Буде боляче, бридко, солодко й дуже добре. І ви можете не зізнаватися, що це — про вас. Я, наприклад, це й так знаю й нікому вас не викажу:))

Ольга Герасим'юк

Замість прологу

Того осіннього вечора у провулку поблизу Контрактової темрява світло з'їла. І око їй не виколоти — не видно. Нічого не рятувало — ні ліхтарі, ні лампи з вітрин і вікон. Небо порвало ся. Чорні кишки долу. Дощ-кров фонтаном. Вітер із дощем грається: у жменю його та й кидає — на тобі косяк, на тобі горизонталі.

Потік — хазяїн собаку не вижене. А собача хазяїна — на раз! Верескливе, мале, на ніжках-сірничках, чимдуж тягнуло літніх чоловіка й жінку до чорного целофанового мішка. Валився — повний-повнісінький — при стіні на тротуарі. Старі за ним — по калюжах, по калюжах, блага парасолька вітру кланяється. І куди?! Куди?

— Лакі, Лакі! — ту вошу просять. — Та зупинись уже!

Собача дошкреблося до мішка, обнюхало його, ніби — тільки тут! Задню ніжку вже підняло... Не встигло примоститися, раптом вуха сторчака, загарчало, кудись убік дивиться...

Старі озирнулися: повз них стрімко йшла молода вагітна жінка. Притискала до живота голу гумову жінку з розчепіреними ногами... По воді — пряма їй доріжка найкоротша. І сама — як та вода...

— Кінець світу... — прошепотіла стара, дивлячись вагітній услід.

Старий обійняв дружину:

— Ходімо додому, мати.

Вона глянула на мішок, біля якого вже відмітилося собача.

— Як для сміття... мішок завеликий, — мовила непевно. — Треба подивитися. А що, як там... людина...

Він обійняв її міцніше, майже силоміць повів геть.

— Сміття, люба. Звичайне сміття. Чого розхвилювалася? До пенсії ще тиждень, а валокордин майже закінчився...

Із чорного целофанового мішка визирнув волоцюжка. Бай-дуже плюнув у спину старим: це ж треба, ледь ноги переставляють, а й собі — світ рятувати.

Вагітній бракувало повітря, та вона бігла... Поспішала так, ніби несла не огидну ляльку — кисневу подушку для астматика.

— Трохи ще... Трохи...

До чотириповерхового, ще дореволюційного будинку з понівченими ангелами на фасаді — кроків двадцять. Не подужала. Зупинилася. Лицем у небо... Ротом — як та риба, а в рот не повітря — вода. Нема спасіння! А де, де? Подалася поглядом до вікон високих. З них світло м'яке манить: ходи вже, ходи.

Із брудної й при дощі «тойоти» біля під'їзду за вагітною роздратовано спостерігав мужчина років тридцяти, настільки звичайний, що, коли б не стильна борідка а-ля демон і хитруваті очі, у натовпі й не розпізнати. Побачив вагітну з гумовою потворою — мало цигарка з рота не випала.

— Та вони всі там божевільні!

Дверцята прочинив.

— Лідо, усе! Я їду!

Розгубилася. То до нього тіпнеться, то до під'їзду:

— Стасику... Я вже... Вже! Я тільки віднесу...

— Знущаєшся?!

— Лише хвилину! — посунула до будинку, хоч і несила.

Він дверцятами — грюк! «Хвилину? Годиться! Чекаю тільки хвилину!» Музику врубив. «Владимирский централ, ветер

северний. Хотя я банковав, жизнь разменяна. Но не “очко” обычно губит, а к одинадцати туз».

— О! — Мобілку до вуха. — Олег? Привіт, старий. Пульку розпишемо?

Ліда не бачила, як брудна «тойота» вислизнула з провулка і зникла в негоді. Задихалася. Над силу тягла гумову ляльку нагору. Ще п'ятнадцять сходинок, десять, дев'ять... Чотири, три... І сходинки ж такі високі! Чи то Ліда слабка надто?

Штовхнула причинені вхідні двері на другому поверсі.

— Мамо... Я вже...

Тихо. Ліда затамувала дух, притисла гумове страхиття до живота, витягнула шию — що там? що? — обережно пішла до вітальні.

— Мамо...

В оксамитовому, схожому на царський трон кріслі біля стола сиділа красива доглянута пані за шістдесят. Очі гоноровиті, холодні, вуста тонкі, спина пряма, як шляхи героїв.

— Мамо?..

— Ти надто забарилася, Лідочко! — мовила пані, не потурбувавши жодного мімічного м'язу.

Ліда розгублено озирнулася й опустила голову. Руки самі впали. Гумова потвора вислизнула, боком притулилася до стіни і, здалося, із подивом кліпнула оченятами: де це я? Небідна хатинка! Стеля метри чотири заввишки, муранське скло сонцем бризкає, меблі старовинні, картини на стінах... І що — оригінали? Срібло не тьмяне, порцеляна, книжки... Книжок надто багато. Самохвалов, Нуллер, Гудман, Скотт — не Вальтер, Буковський — не дисидент, Глузман, Джекобсон, Лі Колеман, Вайсман, бла-бла-бла... Навіщо?.. стільки книжок?.. з психіатрії?

Ліда шарпонула гумове нещастя.

— А цю куди?..

— Платон уже заспокоївся... З ним Ангеліночка...

Вагітна обхопила живіт, головою захитала — так, так, розумію. На матір благально:

— То я піду? — попросилася.

Пані й не ворухнулася. Тільки брова зламалася, мовляв: що я чую?!

— І з братом не попрощаєшся?!

Ліда безпорадно глянула на вікно, під яким там, у дощі, повинен би ще чекати Стас. А в голові фантазії: животом пробити скло, каменем униз. Тільки би скоріше до нього. Тільки би він ще чекав, бо кожен раз, коли він їде, Ліді здається — назавжди. І страшно. Так страшно, як у дитинстві.

— Хіба я можу не попрощатися з Платоном? — повернула до братової кімнати.

— Не поспішай, Лідочко.

Красива пані несподівано легко, як для свого віку, встала. Пішла до вікна.

— Твій неблаганний чоловік уже поїхав. — Виглянула, холодно всміхнулася. — Так, поїхав. — Обернулася до дочки. — Перевдягнись у мій теплий халат, Лідочко, і йди до брата. А я попрошу Ангеліночку подати нам гарячого чаю і висушити твій одяг.

Ліда закам'яніла на півдорозі до Платонової кімнати, з лиця-волосся-одягу — вода додолу. А сльоза не на підлогу. На серце.

— Добре, мамо...

Розділ I

Чотири роки тому все починалося дуже оптимістично. Ліда запросила Стаса додому, нянька Ангеліна напекла веселого печива з помаранчевими усмішками, Платонові дали сподійного і замкнули його кімнату, а мама надягла ланцюжок із діамантовим кулоном — подарунок покійного тата — і вже тільки це було надзвичайно добрим знаком, бо мама ніколи не турбувала діамант всею.

— Мамо! Знайомся! Це Стас! Він мій... Ми з ним... — Ліда так розхвилювалася, так незграбно смикнулася біля столу, за яким сиділа мати, що мало не змахнула на підлогу мейсенську порцелянову чашку...

Мама встала. Протягнула Стасові вузьку долоню.

— Іветта Андріївна Вербицька, — назвалася. Додала ваги: — Професор медицини, вдова академіка Вербицького...

— І моя мама! — збуджено вигукнула Ліда. Усміхнулася з полегшенням: здається, мама у доброму гуморі. Як гарно! Як обнадійливо...

Іветта потисла Стасову долоню. «Досить вишукана борідка», — подумала, розглядаючи гостя. Красивим жестом викремила портрет бороданя серед картин на стіні вітальні.

— Це — Лідоччин тато. Академік Петро Григорович Вербицький. Лікар від Бога у четвертому поколінні. У нашому

роду всі — лікарі. Сподіваюся, ви чули про славну фамілію Вербицьких...

— Безумовно! — спокійно збрехав Стас.

— Тож ви... — Іветта вирішила без зволікань з'ясувати ступінь причетності доньчиного кавалера до медицини.

— Стас! Станіслав Скакун, — відрекомендувався той. — Мій бізнес — гуртова торгівля дезінфікуючими засобами...

— Для медзакладів! — відчайдушно вигукнула Ліда. — Ми познайомилися, коли Стас привіз у нашу поліклініку санітарний гель для дезінфекції рук.

Іветта Андріївна Вербицька інстинктивно стиснула ніздрі, ніби хлорка в ніс.

— Ти не можеш бути Скакун! — постановила, коли Стас з'їв усе веселе печиво, розповів два анекдоти (про дезінфекцію взагалі і хлорку зокрема) і, пославшись на термінові справи, пішов. — Ти — Вербицька! Твоїм чоловіком має стати лікар, а цей... Дезінфікатор... — Приклала пальці до скронь — розмову закінчено. Повторила: — Ні! Ти не можеш бути Скакун!

— А він мене заміж і не кличе, — так тьмяно і гірко відповіла Ліда, що Іветта не втрималася.

— Чому... він? — запитала холодно.

— Він не знав, що я Вербицька, мамо.

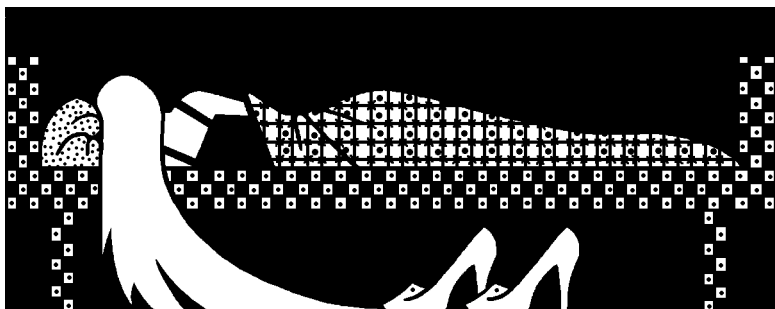
То був аргумент.

Іветта завмерла. Згадала з десяток лінивих-лукавих, що намагалися створити власне благополуччя, присмоктавшись до багатой на справи й статки фамілії Вербицьких, серед них і Лідоччиного однокурсника Борю Фрідмана, який аж надто демонстративно впадав за дівчиною саме в присутності Іветти і клявся стати гідним продовжувачем справи Вербицьких, хай тільки Ліда погодиться вийти за нього. Потім — доглянуту Стасову борідку, щирі усмішки й ой які непрості очі.

— Ти не боїшся, що лише цього... недостатньо, Лідочко?

— Я боюся лише одного, мамо... Що він покине мене.

Іветта Андріївна насупилася, ніби діагноз установлювала. І вже хотіла щось відповісти, та у вітальню ввалилася нянька Ангеліна — кругла, як гарбуз, сорокап'ятирічна стара діва з тонкою кіскою, закрученою на потилиці, добра, як свіже

Епілог

За тиждень Станіслав Скакун подав заяву на розлучення зі своєю дружиною Лідією Вербицькою й у графі «причини розлучення» по-хуліганськи хотів був написати — «вона — сука!», та згадав, що хоче стати зразковим татусем, що про репутацію треба дбати, бо ще присікаються і не дозволять в дочерити крихітку, і написав просто — «розлюбив», хоча це була така сама неправда, як і те, що Ліда — сука. А ще за тиждень адвокат Поспелов погодився взятися за справу удочеріння громадянином Станіславом Скакуном доньки Платона і Раї, записану як Олександра Платонівна Вербицька, і Платон на два дні покинув Шанівку, щоб дати на те свою письмову згоду.

Громадянки Лідії Вербицької на судовому процесі щодо розлучення не було, бо на той час уже розпочала стажування у престижній берлінській клініці. Позаочі колеги називали її «Ärztin Asche», що фактично означало «лікар Попіл», — за рішучість, із якою професорська донька брала в руки скальпель, спалюючи для себе шляхи для відступу. Кмітливі німецькі санітарки завважили, що як звертатися до новенької «фрау Вербицька», а не «фрау лікар» чи просто «фрау Лідія», то пишата панянка обов'язково привітно всміхнеться і покладе са-

нітарці в кишеню евро-два. А портьє готелю, у якому оселилася фрау Вербицька, щовечора з тривогою вклякав біля дверей її номера і прислухався, бо час від часу з-за дверей долинали придушені ридання, і, спираючись на багаторічний досвід роботи і знання людської психології, молив Бога тільки про одне: якщо фрау Вербицька і надумає накласти на себе руки, хай зробить це не на його зміні.

Зміст

<i>Замість прологу</i>	7
<i>Розділ 1</i>	11
<i>Розділ 2</i>	28
<i>Розділ 3</i>	83
<i>Розділ 4</i>	122
<i>Розділ 5</i>	177
<i>Розділ 6</i>	199
<i>Розділ 7</i>	244
<i>Розділ 8</i>	267
<i>Розділ 9</i>	285
<i>Розділ 10</i>	311
<i>Епілог</i>	332

Літературно-художнє видання

ДАШВАР Люко

Мати все

Роман

Головний редактор *С. С. Скляр*
Відповідальний за випуск *К. В. Шаповалова*
Редактор *С. С. Скляр*
Художній редактор *Т. М. Коровіна*
Технічний редактор *А. Г. Верьовкін*
Коректор *Я. В. Житін*

Підписано до друку 18.12.2014. Формат 84x108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Warnock». Ум. друк. арк. 17,64.
Наклад 12000 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61140, Харків-140, просп. Гагаріна, 20а
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано у ВАТ «Харківська книжкова фабрика "Глобус"»
61012, м. Харків, вул. Енгельса, 11.
Свідоцтво ДК № 2891 від 04.07.2007 р.
www.globus-book.com

Видавництво Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
www.trade.bookclub.ua

ГУРТОВИЙ ПРОДАЖ КНИГ ВИДАВНИЦТВА

ХАРКІВ

ДП з іноземними інвестиціями
«Книжковий Клуб
“Клуб Сімейного Дозвілля”»

61140, м. Харків-140,
просп. Гагаріна, 20-А
тел/факс +38 (057) 703-44-57
e-mail: trade@bookclub.ua
www.trade.bookclub.ua

Київська філія

04073, м. Київ, просп. Московський, 6, кімн. 35,
тел. +38 (067) 575-27-55
e-mail: kyiv@bookclub.ua

Одеська філія

65017, м. Одеса, вул. Малиновського, 16-А, кімн. 109
тел. +38 (067) 572-44-28
e-mail: odessa@bookclub.ua

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»

служба роботи з клієнтами:

тел. +38 (057) 783-88-88

e-mail: support@bookclub.ua

Інтернет-магазин: www.bookclub.ua

«Книжковий клуб», а/с 84, Харків, 61001

Дашвар Люко

Д21 Мати все : роман / Люко Дашвар ; передм. О. Герасим'юк ;
худож. О. Маслов. — 3-тє вид. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб
Сімейного Дозвілля», 2015. — 336 с. : іл.

ISBN 978-966-14-0917-9

Здавалося б, професорській доньці Лідочці Вербицькій пощастило: турботлива мама, коханий чоловік, гарна квартира, грошей вдосталь, — якби не таємниця... Вона дізнається, що забите сільське дівча, куплене для сексуальних утіх її брата Платона, — не єдина маріонетка в руках їхньої матері! Підступ і брехня — ось на чому мати побудувала свою родинну ідилію! Але власного щастя Ліда зречеться сама...

Мати все — і все втратити!

УДК 821.161.2
ББК 84.4УКР